

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Кж1 442/25
8.7.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Растка Поповића, председника већа, Данка Лаушевића и Људмиле Миљковић, чланова већа, уз учешће вишег саветника Росанде Џевердановић Савковић, као записничара, у кривичном поступку против **окривљеног АА**, због кривичног дела силовање из члана 178 став 4 у вези става 1 КЗ у вези члана 61 КЗ, одлучујући о жалбама јавног тужиоца Вишег јавног тужилаштва у Београду, окривљеног АА и његовог браниоца, адвоката Владана Стефановића, изјављеним против пресуде Вишег суда у Београду К.бр.322/23 од 06.02.2025. године, у седници већа одржаној дана 08.07.2025. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

Делимичним усвајањем жалбе јавног тужиоца Вишег јавног тужилаштва у Београду, само у погледу имовинскоправног захтева, **ПРЕИНАЧАВА СЕ** пресуда Вишег суда у Београду К.бр.322/23 од 06.02.2025. године, тако што Апелациони суд у Београду, законског заступника малолетне оштећене ББ, ВВ, на основу одредбе члана 258 став 4 ЗКП, упућује на парнични поступак, ради остваривања имовинскоправног захтева, док се жалба јавног тужиоца Вишег јавног тужилаштва у Београду, у преосталом делу, као и жалбе окривљеног АА и његовог браниоца, адвоката Владана Стефановића, **ОДБИЈАЈУ** као неосноване, а првостепена пресуда, у непреиначеном делу, **ПОТВРЂУЈЕ**.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду К.бр.322/23 од 06.02.2025. године, окривљени АА, оглашен је кривим због извршења продуженог кривичног дела силовање из члана 178 став 4 у вези става 1 КЗ у вези члана 61 КЗ, па је, применом наведених законских прописа и одредби чланова 1, 2, 4, 42, 45 и 54 КЗ, осуђен на казну затвора у трајању од 10 (десет) година, у коју му се, на основу члана 63 КЗ, урачунава време проведено у притвору по решењу Вишег суда у Београду Кпп.бр.52/23 од 03.02.2023. године, који му се рачуна од 01.02.2023. године, када је лишен слободе, па надаље. На основу члана 264 ЗКП, у вези чланова 261 и 262 став 2 ЗКП, обавезан је окривљени да накнади трошкове кривичног поступка, у висини која ће бити одређена посебним решењем, по прибављању података о њиховој висини.

Против напред наведене пресуде, благовремено су жалбе изјавили:

-јавни тужилац Вишег јавног тужилаштва у Београду, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438 став 2 тачка 2 и 3 ЗКП, погрешно утврђеног чињеничног стања из члана 440 ЗКП и због одлуке о кривичној санкцији и другим одлукама из члана 441 став 1 ЗКП, са предлогом да Апелациони суд у Београду укине ожалбену пресуду и врати првостепеном суду на поновно суђење, или исту преиначи тако што ће окривљеног АА огласити кривим за продужено кривично дело силовање из члана 178 став 4 у вези са ставом 1 КЗ у вези са чланом 61 КЗ, и то што је четири пута принудио на обљубу дете ББ и да окривљеном утврди казну затвора у дужем временском трајању и одлучи о поднетом имовинскоправном захтеву, или преиначи побијану пресуду у погледу санкције и окривљеном изрекне строжију казну затвора и одлучи о поднетом имовинскоправном захтеву;

-бранилац окривљеног АА, адвокат Владан Стефановић, из свих законских разлога, са предлогом да другостепени суд преиначи првостепену пресуду, тако што ће окривљеног АА ослободити од оптужбе, или укине првостепену пресуду и списе предмета врати суду на поновно суђење, уз захтев да заједно са окривљеним, у складу са одредбом члана 447 став 2 ЗКП, буде обавештен о седници већа;

-окривљени АА, из свих законских разлога, са предлогом да другостепени суд побијану пресуду укине и предмет врати на поновно суђење, или исту преиначи тако што ће га ослободити од оптужбе, уз захтев да буде обавештен о седници већа.

Јавни тужилац Апелационог јавног тужилаштва у Београду, у поднеску Ктж.бр.493/25 од 19.05.2025. године, предложио је да Апелациони суд у Београду усвоји жалбу јавног тужиоца Вишег јавног тужилаштва у Београду Ктж.бр.245/23 од 14.04.2025. године, те укине првостепену пресуду и врати предмет на поновно суђење, или првостепену пресуду преиначи тако што ће окривљеног АА огласити кривим за продужено кривично дело силовање из члана 178 став 4 у вези става 1 КЗ у вези члана 61 КЗ, зато што је четири пута принудио на обљубу ББ, те окривљеном утврди казну затвора у дужем временском трајању и да одлучи о поднетом имовинскоправном захтеву, или преиначи пресуду у погледу санкције и окривљеном изрекне строжију казну затвора и одлучи о поднетом имовинскоправном захтеву, а жалбу браниоца окривљеног АА, адвоката Владана Стефановића и жалбу окривљеног АА, одбије као неосноване.

Апелациони суд у Београду одржао је седницу већа, у смислу одредбе члана 447 ЗКП, у одсуству уредно обавештеног јавног тужиоца Апелационог јавног тужилаштва у Београду, а у присуству браниоца окривљеног АА, адвоката Владана Стефановића, док је окривљени АА, о седници већа, обавештен у смислу одредбе члана 447 став 4 ЗКП, на којој је размотрио списе предмета, па је, након разматрања навода и предлога из жалби, као и предлога јавног тужиоца Апелационог јавног тужилаштва у Београду, те након што је првостепену пресуду испитао у оквиру основа, дела и правца побијања истакнутих у жалбама, сходно одредби члана 451 став 1 ЗКП, донео одлуку као у изреци пресуде.

У жалби јавног тужиоца Вишег јавног тужилаштва у Београду, истиче се да се

окривљени оптужницом терети да је четири пута принудио на обљубу дете ББ, и то дана 14.08.2022. године, 28.08.2022. године, у септембру 2022. године, и неутврђеног дана пред крај 2022. године, док је суд окривљеног осудио за радње предузете 14.08.2022. године, и неутврђеног дана крајем августа 2022. године, износећи, према ставу јавног тужиоца, нејасне и у знатној мери противречне разлоге, односно не износећи јасне разлоге због чега није у целини прихватио исказ сведока малолетне оштећене, дат у истрази, већ поклања веру искључиво исказу оштећене, датом на главном претресу. Према ставу јавног тужиоца, то што оштећена није могла да определи тачно време и датум, па чак ни месец када је дошло до обљубе, не подразумева да се, у том периоду, обљуба није ни десила.

Међутим, супротно изнетим жалбеним наводима јавног тужиоца, Апелациони суд у Београду налази да првостепена пресуда садржи јасне и непротивречне разлоге о свим одлучним чињеницама, из којих се закључује како је окривљени извршио кривично дело за које је оглашен кривим и које је радње предузео ради извршавања истог, а такође, из наведених разлога се види који докази потврђују одлучне чињенице о извршењу кривичног дела, а потом и како је првостепени суд ценио изведене доказе, што је све у складу са садржином доказа на којима се заснивају закључци првостепеног суда.

Наиме, Апелациони суд у Београду налази да је првостепени суд правилно поступио када је уподобио и стилизовао опис извршења кривичног дела, сагласно чињеничном стању несумњиво утврђеном на главном претресу, те окривљеног осудио за радње предузете 14.8.2022. године, и неутврђеног дана крајем августа 2022. године, будући да јавни тужилац, у оптужном акту, није описао начин извршења кривичних дела за које наводи да су извршена у септембру месецу 2022. године, и неутврђеног дана пред крај 2022. године, из ког разлога првостепени суд није ни могао ценити да ли је тужилац, током поступка, доказао ове своје тврдње, а уношењем описа ових догађаја, суд би прекорачио оптужбу.

Жалбом браниоца окривљеног АА, као и жалбом самог окривљеног АА, побија се првостепена пресуда због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438 став 1 тачка 11 и став 2 тачка 2 ЗКП, као и због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, тако што се оспорава оцена изведених доказа, дата од стране првостепеног суда, а првенствено оцена исказа оштећене и сведока ГГ, као и сведока блиских малолетној оштећеној, уз оспоравање чињеничних и правних закључака првостепеног суда.

Према налажењу Апелационог суда у Београду, првостепени суд је, на основу свих изведених доказа, које је ценио, како појединачно, тако и у њиховој међусобној повезаности, као и у склопу одбране окривљеног АА, чињенично стање потпуно и правилно утврдио, при чему је дао јасне и аргументоване разлоге из којих је прихватио исказ оштећене малолетне ББ, те сведока ВВ, ДД и ЂЂ, а које разлоге, као правилне, у свему прихвата и веће овог суда.

Првостепени суд је правилно поступио када је исказ малолетне оштећене ББ, ценио као доследан, јасан и уверљив, како у истрази, тако и на главном претресу. Наиме, оштећена је детаљно описала место, околности и начин на који су се догодила

прва два невољна сексуална односа, наводећи да је први пут до обљубе, против њене воље, дошло дана 14.8.2022. године, у ноћним сатима, током прославе у Ресторану “....”, док се други невољни сексуални однос десио крајем августа.

У жалби браниоца окривљеног се истиче да из извештаја лекара специјалисте Института за здравствену заштиту мајке и детета Србије “Др Вукан Чупић” од 01.02.2023. године, произилази да је оштећена, на гинеколошком прегледу, изјавила да је имала сексуални однос против своје воље са познатим лицем, а након тога је, са истом особом, имала још четири сексуална односа својевољно, па је затим, приликом саслушања у фази истраге и на главном претресу, изјавила да је укупно четири пута имала сексуални однос против своје воље. Према ставу браниоца, чињеница да оштећена од почетка није била доследна приликом опредељивања броја сексуалних односа, говори у прилог томе да је цели поступак планирано инструисан против окривљеног, са намером да се осуди за кривично дело које није извршио.

Међутим, оштећена малолетна ББ изјавила је да су, када је давала изјаву код инспекторке, навели како је она рекла да је једном било против њене воље, а да је три пута било својевољно, али је она тада била под лековима, малаксала и није знала више шта јој пролази кроз главу, а истина је да је сваки пут било присилно.

На правилност оцене исказа оштећене, као доследног и јасног, нису били од утицаја жалбени наводи браниоца окривљеног, којима се указује на наводе извештаја Института за здравствену заштиту мајке и детета Србије “Др Вукан Чупић” од 01.02.2023. године, будући да се из овог доказа утврђује садржина налаза урађеног гинеколошког прегледа пацијенткиње ББ, а не чињенице и околности које се односе на радње извршења предметног кривичног дела, које су утврђене из исказа оштећене, као доказа који је, од стране првостепеног суда, био подвргнут детаљној, како појединачној, тако и упоредној анализи. С тим у вези, на правилност утврђеног чињеничног стања, нису били од утицаја жалбени наводи окривљеног и његовог браниоца, да из исказа сведока ГГ, лекара специјалисте Института за здравствену заштиту мајке и детета Србије “Др Вукан Чупић”, датог 27.12.2024. године, произилази да се прегледом није могло утврдити да ли је до тог односа дошло од стране особе, или је то учињено неким предметом, нити се прегледом могло закључити да ли је однос био добровољан или не. Наиме, из детаљног и доследног исказа малолетне оштећене, несумњиво је утврђено да је окривљени АА два пута током августа 2022. године, и то први пут 14.8.2022. године, и други пут крајем истог месеца, обљубио оштећену, дете ББ, рођену 03.06.2009. године, употребом силе, будући да јој је задавао ударце од којих је имала и видљиве повреде, вукао је за одећу и косу, закључавао врата и затварао прозоре аутомобила, те претио да ће непосредно напасти на њен живот, при чему је први пут код себе имао пиштољ, док јој је други пут запретио речима “Само пробај да изађеш па ћеш да видиш шта ће бити” и упозоравао је да никоме не говори. Поред несумњивог непристајања оштећене, што би и само по себи, према правилном ставу првостепеног суда, било довољно за постојање кривичног дела силовање, окривљени је употребљавао принуду која је била подобна, односно таквог облика и интензитета да се савлада озбиљан и трајан отпор оштећене, с обзиром да га је оштећена све време одгуривала од себе и отимала се, ударала, вриштала, лупала по прозору, говорила му да се склони од ње и да је пусти да изађе из аутомобила, па је, с тим у вези, неоснован жалбени навод браниоца окривљеног, да се на основу изведених доказа јасно може закључити да оштећена није

пружала отпор приликом сексуалног односа, јер да би отпор постојао мора да буде стваран, озбиљан и трајан, односно да жртва мора одлучно да манифестује одбијање полног односа.

Даље, према налажењу Апелационог суда у Београду, неосновани су жалбени наводи браниоца окривљеног, да је суд прихватио исказе сведока који су у блиском родбинском односу са оштећеном, као искрене, објективне и међусобно сагласне, иако су они имали сазнања о наводним догађајима, само на основу тога што им је оштећена испричала.

Међутим, према оцени већа овог суда, иако сведоци ВВ, мајка оштећене, ДД, ујак оштећене и ЋЋ, ујна оштећене, немају непосредна сазнања о самим чиновима обљубе, њихови искази потврђују исказ оштећене, будући да наведени сведоци, на готово идентичан и детаљан начин, описују дешавања и понашање малолетне оштећене након предметних догађаја. Наиме, сведоци ЋЋ и ВВ, изнеле су своја запажања, која се тичу промена у понашању оштећене, са којом су живеље у истој кући, и начин на који су се те промене манифестовале у понашању оштећене, односно, да се повукла у себе, није излазила из собе, није хтела да једе, да говори, мајку је стално терала од себе, говорила да јој је живот уништен, као и да је оштећена долазила кући са видним повредама, за које је говорила да су последица туче у школи, те да је тек на њихово упорно инсистирање, признала да је доживела насилан секс, након чега јој је била потребна стручна помоћ.

Такође, исказ оштећене потврђен је и медицинском документацијом, пре свега извештајем лекара специјалисте ГГ, сачињеним на основу гинеколошког прегледа, дана 08.02.2023. године, шест месеци након предметних догађаја, те његовим исказом на главном претресу, из кога је утврђено да је код оштећене утврђена стара повреда химена, која говори у прилог претрпљеној вагиналној пенетрацији. Надаље, исказ оштећене потврђен и отпусном листом са епикризом Клинике за неурологију и психијатрију за децу и омладину, из које је утврђено да је малолетна оштећена ББ примљена и лечена на Одељењу психијатрије наведене клинике од 06. до 21.02.2023. године, због измена у психичком функционисању, у виду нервозе, самоповређивања и повлачења, што је, према мишљењу ординирајућег лекара, последица склопа мешовитог поремећаја понашања и емоција (депресивног типа), настале на терену снижених интелектуалних капацитета, додатно потенциране стресним догађајем.

Такође, Апелациони суд у Београду налази да су неосновани жалбени наводи браниоца окривљеног, да окривљени није имао свест да се ради о детету, јер му се оштећена, путем друштвене мреже "Instagram", представљала као да има 17 година и да се зове Јелена, како му је била и меморисана у мобилном телефону.

Наиме, првостепени суд је правилно поступио када није поклатио веру одбрани окривљеног, у делу у којем је навео да није знао колико оштећена има година и да му је оштећена рекла да има 17 година, у шта је поверовао, с обзиром на њен изглед и понашање. Наиме, окривљени је са оштећеном у фамилијарним односима, потичу из релативно мале средине, те су се познавали и комуницирали и пре прославе крштења (дана 14.08.2022. године, први чин обљубе), кретали су се у истом друштву, имали су заједничке пријатеље и излазили на иста места, чиме је, према правилном ставу

првостепеног суда, неуверљиво и неприхватљиво да окривљени није знао да малолетна оштећена у том тренутку има напуњених 13 година живота. Стога су као неосновани оцењени и жалбени наводи окривљеног АА да није знао да оштећена има 13 година, јер му је рекла да има 17 година, те да чак њено право име није знао, већ да је ББ упознао преко "Instagram"-а, под именом Јелена.

На правилно и потпуно утврђено чињенично стање, првостепени суд је правилно применио кривични закон, налазећи да се, у радњама окривљеног АА, стичу сва битна обележја продуженог кривичног дела силовање из члана 178 став 4 у вези става 1 КЗ у вези члана 61 КЗ.

Испитујући првостепену пресуду у делу одлуке о кривичној санкцији, а по жалбама јавног тужиоца Вишег јавног тужилаштва у Београду, те окривљеног АА и његовог браниоца, Апелациони суд у Београду је нашао да је првостепени суд правилно утврдио и ценио као олакшавајуће околности на страни окривљеног његову ранију неосуђиваност, коректно држање пред судом, чињеницу да је у питању млада особа која је, у време извршења кривичног дела, била млађе пунолетно лице, те и чињеницу да је психијатријским вештачењем утврђено да је његова општа душевна развијеност испод очекиваног просека за календарски узраст коме припада и да одговора узрасту старијег малолетника (16-18 година), док отежавајућих околности на страни окривљеног није нашао. С обзиром на наведено, првостепени суд је правилно поступио када је окривљеног АА осудио на казну затвора у трајању од 10 година, која казна је, и према налажењу Апелационог суда у Београду, у складу са степеном кривице окривљеног и тежином извршеног кривичног дела, те је наведена кривична санкција нужна, али и довољна за остваривање, како сврхе кажњавања из члана 42 КЗ, тако и опште сврхе изрицања кривичних санкција из члана 4 став 2 КЗ. Стога су супротни жалбени наводи јавног тужиоца, засновани у суштини на ставу да је првостепени суд дао пренаглашен значај олакшавајућим околностима на страни окривљеног, док, са друге стране, није као отежавајућу околност ценио последице које је оштећена претрпела и чињеницу да је кривично дело продужено, оцењени као без утицаја на правилност одлуке о кривичној санкцији, па су и жалбе окривљеног АА и његовог браниоца, и у овом делу, оцењене као неосноване.

Међутим, према налажењу Апелационог суда у Београду, основано се у жалби јавног тужиоца Вишег јавног тужилаштва у Београду истиче да првостепени суд није применио одредбу члана 258 став 4 ЗКП, односно оштећену, ради остваривања имовинскоправног захтева, није упутио на парнични поступак, с обзиром да је истакнут имовинскоправни захтев, који није опредељен.

Наиме, из записника о испитивању сведока, састављеног пред Вишим јавним тужилаштвом у Београду Кти.бр. 53/22 дана 24.04.2023. године, утврђено је да је законски заступник малолетне оштећене ББ, мајка ВВ, истакла имовинскоправни захтев, чију ће висину накнадно одредити, што законски заступник није учинила, па је било нужно, на основу одредбе члана 258 став 4 ЗКП, овлашћено лице упути на имовинскоправни захтев оствари у парничном поступку.

Имајући у виду наведено, Апелациони суд у Београду је, делимичним усвајањем жалбе јавног тужиоца Вишег јавног тужилаштва у Београду, првостепену пресуду

преиначио, тако што је законског заступника малолетне оштећене ББ, ВВ на основу одредбе члана 258 став 4 ЗКП, упутио да имовинскоправни захтев оствари у парничном поступку, док је жалбу јавног тужиоца Вишег јавног тужилаштва у Београду, у преосталом делу, као и жалбе окривљеног АА и његовог браниоца, одбио као неосноване, а првостепену пресуду, у непреиначеном делу, потврдио.

Из изнетих разлога, на основу одредбе члана 459 став 1 ЗКП и члана 457 ЗКП, Апелациони суд у Београду је донео одлуку као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Росанда Цевердановић Савковић,с.р.

Председник већа-судија
Растко Поповић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић